

OPETUSMINISTERIÖN JA OULUN YLIOPISTON VÄLINEN TULOSSOPIMUS
KAUDELLE 2004 - 2006 JA VOIMAVARAT VUODELLE 2005

TAVOITTEET

VAIKUTTAVUUS JA LAADUNHALLINTA

Yliopistojen toiminnan tavoitteita ohjaa yliopistolaki ja Valtioneuvoston 4.12.2003 hyväksymä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma.

Yliopiston on kansainvälinen tiedeyliopisto, joka edistää sivistystä ja aineellista hyvinvointia erityisesti Pohjois-Suomessa. Yliopiston painoaloja ovat biotekniikka, informaatiotekniikka, pohjoisuus ja ympäristöala.

Yliopisto vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena.

Yliopistojen tavoitteena on toiminnallaan vaikuttaa siihen, että suomalaisen yhteiskunnan kulttuurinen, sosiaalinen ja taloudellinen hyvinvointi lisääntyy. Yliopistot ottavat kaikessa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen periaatteen. Yliopistojen tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea kansainvälinen taso ja laatu. Yliopistot jatkavat kokonaisvaltaisen laatutyön ja sen menetelmien kehittämistä. Arviointien tuloksia hyödynnetään osana yliopistojen toiminnan laadun kehittämistä.

Yliopistot vahvistavat tutkimuksen ja opetuksen perusedellytyksiä kehittämällä niitä tukevia kirjasto- ja tietopalvelujaan sekä tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuuriaan. Yliopistot kehittävät virtuaaliopetuksen tarjontaa osana muuta opetuksen kehittämistä.

Tutkimus ja tutkijankoulutus

Yliopistoissa harjoitettavassa tieteellisessä tutkimuksessa painotetaan korkealaatuista, kansainvälisesti kilpailukykyistä ja eettisesti kestäväää tutkimusta.

Yliopistot vahvistavat ammattimaisen tutkijanuran edellytyksiä Tutkijakouluja kehitetään tärkeimpänä väylänä tohtorintutkintoon, joka on tieteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2006 tutkijakoulujen opiskelijoista 10 prosenttia on ulkomaalaisia.

Yliopiston keskimääräinen tohtorin tutkintotavoite kaudella 2004 - 2006 on 158 tutkintoa vuodessa jakautuen aloittain seuraavasti:

Humanistinen	11
Kasvatustieteellinen	7
Terveystieteet	5
Kauppätieteellinen	5
Luonnontieteellinen	48
Teknillistieteellinen	33
Läketieteellinen	44
Hammaslääketieteellinen	5

Peruskoulutus

Opiskelijavalintojen kehittämiseksi laaditaan yhteistyössä yliopistojen kanssa toimenpideohjelma opiskelijavalinnan kehittämisstrategioiden, opiskelijavalintojen yhteistyötä koskevan selvityksen ja opiskelijavalintojen arvioinnin pohjalta. Toimenpideohjelman ja kehittämistoimien avulla nopeutetaan opintoihin sijoittumista, vähennetään valintayksiköiden määrää sekä kevennetään yleisesti valintamenettelyjä valtakunnallisesti ja kunkin yliopiston tasolla. Tavoitteeksi asetetaan, että tulossopimuskauden 2004-2006 loppuun mennessä vähintään 50 prosenttia uusista opiskelijoista on samana vuonna toisen asteen koulutuksen päättäneitä.

Yliopistot ottavat käyttöön kaikilla aloilla opiskelijoiden kanssa laadittavan henkilökohtaisen opintosuunnitelman vuoteen 2006 mennessä. Yliopistot valmistelevat ja toteuttavat kaksiportaisen tutkintorakenteen toimeenpanon ja opintojen mitoituksen uudistuksen opetusministeriön työryhmän muistiossa esitettyjen (OPM:n muistioita 39:2002) linjausten mukaisesti, niin että uuteen rakenteeseen voidaan siirtyä joustavasti syyslukukaudesta 2005-2006 lähtien.

Yliopistot ottavat koulutustarjonnan suuntaamisessa huomioon erityisesti kansallisen terveysprojektin, opettajankoulutuksen ja tietoteollisuusalojen muuttuneet tarpeet. Koulutustarjonnan suuntaamisessa tulee hyödyntää rakenteellisen kehittämisen mahdollisuuksia.

Yliopiston uusien opiskelijoiden tavoite kaudella 2004 - 2006 on 2 220 opiskelijaa vuodessa. Tähän sisältyy 40 aloituspaikan lisäys Kajaaniin.

Keskimääräinen ylempien korkeakoulututkintojen tavoite vuosina 2004 - 2006 on 1 510 tutkintoa vuodessa, joista 190 aineenopettajakoulutuksessa jakautuen aloittain seuraavasti:

	<i>Ylemmät kk-tutk.</i>	<i>joista aineenop.</i>
Humanistinen	180	98
Kasvatustieteellinen	250	12
Terveystieteet	45	
Kauppätieteellinen ¹⁾	130	
Luonnontieteellinen	315	80
Teknillistieteellinen	450	
Lääketieteellinen	100	
Hammaslääketieteellinen	40	

¹⁾ Kauppätieteellisen alan ylempien korkeakoulututkintojen tavoite sisältää 30 Lapin yliopistossa tutkintoa suorittavaa.

Kansainvälistyminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä ja verkostoitumista siten, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä ja aloitteellisia toimijoita ja arvostettuja yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa ja vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta.

Yliopistot lisäävät englanninkielistä opetustarjontaa vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetuksen ja opetusmenetelmien laatuun. Yliopistot rekrytoivat ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjauksessa otetaan ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurien opetusta tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Yliopiston ylempää korkeakoulututkintoa suorittavista opiskelee ulkomailla vuosittain yli 3 kk jakson 460 opiskelijaa.

Yliopisto lisää ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden määrää siten, että vuonna 2006 yliopistossa opiskelee 350 tutkintoa suorittavaa ulkomaalaista.

Yhteiskunnalliset tehtävät

Yliopistot vahvistavat alueiden elinvoimaisuutta verkostoitumalla alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Uusia yliopistoyksiköitä ei enää perusteta, vaan alueelliset yliopistokeskukset ja muut yliopistojen alue-toiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi, niin että niillä on edellytykset saavuttaa toiminnassaan korkea laatu ja vaikuttavuus. Ammattikorkeakoulujen kanssa tehdään yhteistyötä valmistuneiden yhteisten strategioiden linjausten mukaisesti.

Yliopistot kehittävät yhteyksiään elinkeinoelämään tehostamalla liiketoimintaosaamistaan, innovaatiopalvelujaan sekä tutkimustulosten kaupallista hyödyntämistä. Yliopistojen mahdollisuuksia tukea yrittäjyyttä vahvistetaan. Alueellisessa toiminnassa suositaan yhteisrahoitteista toimintamallia.

Yliopistot tukevat aikuiskoulutuksellaan työllisyyttä ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista. Aikuisten mahdollisuuksia suorittaa yliopistotutkinto edistetään käyttämällä hyödyksi maisteriohjelmia ja avoimen yliopisto-opetuksen tarjontaa (alempi korkeakoulututkinto).

Yliopistolla on Kajaanin yliopistokeskuksen koordinaatiovastuu.

Yliopiston avoimen yliopisto-opetuksen väylän kautta tutkinto-opiskeluun siirtyvien tavoite on vuosittain 100 opiskelijaa.

Avoimen yliopisto-opetuksen tavoite on vuosittain 1 300 laskennallista kokovuotista opiskelijapaikkaa.

Rakentaminen

Tavoitteena on, että sopimuskaudella valmistuu Tietotalo II. Musiikki-, varhaiskasvatus- sekä teknologiakasvatuksen uudisrakennuksen valmistelua jatketaan.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulujen tavoitteena on opettajankoulutusta palvelevan toiminnan korkea taso ja läheinen vuorovaikutus yliopiston kanssa. Harjoittelukoulut huolehtivat opetussuunnitelmatyön ja opetuksen laadusta sekä kehittävät monipuolista opetusharjoittelua ja opetusteknologian käyttöä.

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina paranee ja henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys lisääntyvät. Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Yliopistojen henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

Osapuolet sitoutuvat valtion uuden palkkausjärjestelmän käyttöönottoon siitä tehtävän sopimuksen mukaisesti.

TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuuttaan ja rakenteita siten, että perusvoimavaroja voidaan uudelleen kohdentaa opetuksen ja tutkimuksen edellytysten parantamiseen ja painoalojen vahvistamiseen. Rakenteellisessa kehittämisessä otetaan huomioon korkeakoulujen rakenteiden kehittämistä koskevan selvityksen ja suoritettujen arviointien tulokset.

Yliopistot laajentavat toimintansa rahoitus pohjaa suoran budjettirahoituksen lisäksi hankkimallaan täydentävällä rahoituksella. Täydentävän rahoituksen tulee tukea yliopistojen perustehtäviä ja niihin liittyviä tavoitteita. Tavoitteena on myös täydentävään rahoitukseen liittyvien menettelytapojen, hallinnonin ja seurannan korkea taso osana yliopiston laatu järjestelmää.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 32 prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2005 on 13 500 000 € ja kannattavuustavoite 675 000 € (5 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 34 000 000 €. Lahjoitusten arvioitu määrä on 1 500 000 € ja sponsoritulojen 15 000 €.

Harjoittelukoulujen nettoutettavia tuloja arvioidaan vuonna 2005 kertyvän 95 000 euroa, josta 9 000 € liiketaloudellisesta toiminnasta ja 42 000 € yhteisrahoitteisesta toiminnasta.

Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä (mediaani) laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät erityisesti humanistisella, matemaattis-luonnontieteellisellä ja teknistieteellisellä koulutus alalla.

Tavoiteajassa suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen osuus kasvaa.

Kokopäiväopiskelijoiden osuus ylempää ja alemmaa korkeakoulututkintoa suorittavista kasvaa.

VOIMAVARAT VUONNA 2005

Toimintamenot

Tulossopimuksen 2004 - 2006 tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2005 yliopiston toimintamenomomentille (momentti 29.10.21) esitetään

	vuosi 2003	vuosi 2004	vuosi 2005
Perusrahoitus	102 020 000 €	109 941 000 €	111 921 000 €
Valtakunnallisten tehtävien rahoitus	2 515 000 €	535 000 €	535 000 €
Valtakunnallisten ohjelmien rahoitus	9 503 000 €	6 668 000 €	5 828 000 €
Hankerahoitus	1 096 000 €	2 648 000 €	3 636 000 €
Tuloksellisuusraha	2 617 000 €	2 436 000 €	2 661 000 €
Yhteensä	117 751 000 €	122 228 000 €	124 581 000 €
Edellisiltä vuosilta siirtyneet	20 304 000 €	000 €	
LTA:t	2 138 000 €	000 €	

Perusrahoitus

Perusrahoitukseen sisältyy

- 863 000 € avoimen yliopisto-opetuksen järjestämiseen
- 2 493 000 € tutkijakoulujen palkkausmenoihin
- 7 063 000 € muuhun yhteiskunnalliseen palvelutehtävään osoitettavaa rahoitusta yliopiston muun toimintamenorahoituksen ja omavastuun kattaessa tehtävien vaatiman muun rahoituksen.

Perusrahoitukseen sisältyy lisäyksenä 402 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin ja 28 000 euroa yhden henkilötyövuoden palkkausten siirtona momentilta 31.30.21.

Oulun yliopistolle osoitetun biotekniikan erityisrahoituksen perustaso säilytetään vähintään vuoden 2003 tasolla. Rahoitus osoitetaan ensisijaisesti Biocenter Oulun toiminnan tukemiseen.

Valtakunnallinen rahoitus

Yliopiston toimintamomentille esitetään sopimuskaudella vuosittain valtakunnallisten tehtävien perusteella rahoitusta 535 000 €

Yhteensä 5 828 000 € valtakunnallisiin ohjelmiin seuraavasti:

Kansallinen terveysprojekti 1 287 000 €, josta

- 907 000 € lääkärikoulutuksen laajentaminen (vuonna 2006 1 126 000 €), 15 opiskelijapaikan lisäys vuonna 2001 ja 8 opiskelijapaikan lisäys vuonna 2002
- 160 000 € logopedia (2004 - 2005)
- 100 000 € kuntoutuksen opetus ja tutkimus yhteistyössä LaY:n kanssa (2004-2006)
- 50 000 € teleterveydenhuollon keskus yhteistyössä STM:n kanssa (2004-2006)
- 70 000 € erikoispuheterapeuttien koulutus yhteistyössä HY:n kanssa (2004-2006)

Tietoteollisuusohjelma 1 465 000 €, tietoteollisuusalojen tutkimus- ja koulutusedellytysten vahvistaminen

Virtuaaliyliopisto 926 000 €, josta

- 225 000 € TieVie-yhteistyöhankkeeseen kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille
- 100 000 € TORUS-yhteistyöhankkeeseen kohdennettavaksi hankkeen yliopistoille
- 120 000 € Verkosto-Vatti
- 80 000 € Terveystieto
- 65 000 € kuntoutuksen virtuaaliopinnot
- 336 000 € yliopiston priorisoimiin virtuaaliopetushankkeisiin ja niihin liittyvään henkilöstökoulutukseen sekä valtakunnalliseen virtuaaliyliopistotoimintaan

Opettajien koulutus 670 000 € (vuonna 2006 630 000 €) liitteen mukaisesti

Opiskeluprosessien kehittäminen 300 000 €, Walmiiksi Wiidessä Wuodessa -hanke (2004-2006)

Biokeskuksen tutkimusedellytysten, laitteiden ja uusien kehittämishankkeiden vahvistamiseen 530 000 € (vuonna 2006 260 000 €)

Liiketoimintaosaaminen 400 000 €, tietoteollinen liiketoiminta sekä johtaminen ja organisaatiot (2004-2006)

Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen ohjelma 250 000 €, Kajaanin yliopistokeskuksen opetusyhteistyön kehittäminen Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa sekä yliopistokeskuksen luonnontieteellisen opettajakoulutuksen kehittäminen (30 sisäänotto) (2004-2006)

Hankkeet

Yliopiston hankkeet

- 100 000 € maakuntakorkeakoulu (2004-2006)
- 100 000 € biotekniikan sekä mikro- ja nanoteknologian -hanke (vuonna 2006 150 000 €)
- 1 500 000 € sopeuttamis- ja kehittämissuunnitelma (erityisesti teknillistieteellisen, luonnontieteellisen ja hammaslääketieteellisen alan sekä tutkijakoulutuksen kehittäminen)

Varustaminen

- 336 000 € Tietotalo II
- 1 000 000 € mikro- ja nanoteknologian keskus
- 600 000 € Linnanmaan kampusalue ja lääketieteellinen tiedekunta (vuonna 2006 300 000 €)

Tuloksellisuus

Yliopiston toimintamomentille esitetään tuloksellisuuden perusteella määräytyvää rahoitusta yhteensä 2 661 000 € tutkimuksen huippuyksiköiden, koulutuksen laatu- ja aikuiskoulutuksen laatu- ja tutkimusyksiköiden, Suomen Akatemian rahoituksen, työllistymisen, muun ulkopuolisen tutkimusrahoituksen, opintojen kulun ja yliopistokohtaisen arvion perusteella.

Harjoittelukoulut

Harjoittelukoulun toimintamomentille esitetään

	vuosi 2003	vuosi 2004	vuosi 2005
Perusrahoitus	9 389 000 €	9 834 000 €	9 862 000 €
Hankerahoitus	45 000 €	17 000 €	17 000 €
Tuloksellisuusraha	15 000 €	15 000 €	
Yhteensä	9 449 000 €	9 866 000 €	9 879 000 €
Edelliseltä vuodelta siirtyneet	244 000 €	103 000 €	
LTA:t	177 000 €		

Perusrahoitukseen sisältyy lisäksi 28 000 € 30.11.2002 tehdystä virka- ja työehtosopimuksesta seuraaviin palkankorotuksiin.

Toimintamenoihin sisältyy koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiahankkeeseen 17 000 €.

TULOSSOPIMUKSEN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Tässä sopimuksessa asetettujen tavoitteiden ja sopimuksen muuta toteutumista arvioidaan vuosittain tulosneuvottelujen yhteydessä. Opetusministeriö antaa tulosneuvottelujen suullisen palautteen lisäksi yliopistoille syksyn aikana kirjallisen palautteen mm. raportoinnin laadusta, toiminnan tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista strategisilla painopistealueilla.

Yliopisto toimittaa annettuja määräaikoja noudattaen KOTA -tietokantaan pyydyt tiedot ja varautuu KOTA -tietokannan kehittämisen edellyttämiin muutoksiin omissa seuranta- ja raportointijärjestelmissään.

Arvo Jäppinen
Ylijohtaja

Lauri Lajunen
Rehtori

Markku Mattila
Johtaja

Hannu Pietilä
Hallintojohtaja

Liitteet:

- Liite 1. Rakennerahasto-ohjelmat
- Liite 2. Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus kaudella 2004 - 2006
- Liite 3. Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

Rakennerahasto-ohjelmat

- * DI, sähkö- ja tietotekniikka
- * FM, tietojenkäsittelytiede (Oulu ja Kajaani)
- * DI, ympäristöinformatiikka
- * FM, kemia (Kokkola)
- * Farmaseutti (yhteistyössä KuY:n kanssa)
- * FM ja TtM, hyvinvointiteknologia
- * KTM, logistiikka
- * FM, viestintä
- * KM, venäjän kieli ja kulttuuri (Kajaani)
- * Tilojen varustaminen

Hankkeiden toteutuksen edellytyksenä on, että ne muuten täyttävät ohjelma-asiakirjan/ toimintalinjan/ toimenpidekokonaisuuden yleiset edellytykset. Opetusministeriö ei ota kantaa hankkeiden rahoituksen riittävyyteen.

OPETUSMINISTERIÖ
Koulutus- ja tiedepolitiikan osasto

LIITE 2

Valtakunnallisten tehtävien ja perusrahoitukseen sisältyvien yhteiskunnallisten palvelutehtävien rahoitus 1000 euroa/vuosi (ei sis. avointa yliopisto-opetusta)

OULUN YLIOPISTO

Valtakunnalliset tehtävät

Saamen kieli ja kulttuuri	500
Viron kieli ja kulttuuri	35

Perusrahoitukseen sisältyvät yhteiskunnalliset palvelutehtävät

Kajaanin yliopistokeskus (sis. FM-koulutuksen)	1 000
Sodankylän geofysiikan observatorio (sis. avaruustutkimus)	1 500
Lastentarhaopettajakoulutus	700

Tutkimustulosten hyödyntämiseen liittyvien palvelujen kehittäminen ja alueellisen vaikuttavuuden vahvistaminen sisältää	3 863
---	-------

- Meri-Lappi Instituutin,
- Thule instituutin
- Raahen toimintojen kehittäminen ja
- Perämerenkaari -yhteistyön (yhteistyössä LY:n kanssa)

Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2004-2006

Oulun yliopiston aineenopettajankoulutuksen tavoitteena on vähintään 190 aineenopettajan valmistuminen vuosittain. Humanistisella alalla valmistuu vuosittain vähintään 98 aineenopettajaa. Yliopisto suuntaa humanistisella alalla koulutustaan kielten aineenopettajatarpeisiin, erityisesti englantiin ja ottaa huomioon kasvavat äidinkielen ja kirjallisuuden aineenopettajatarpeet sekä vähäisen opettajatarpeen historia-aineissa. Matemaattis-luonnontieteellisellä alalla valmistuu vuosittain vähintään 80 aineenopettajaa erityisesti matematiikan, fysiikan ja kemian aineenopettajatarpeisiin. Kasvatustieteellisen alan koulutustaan yliopisto kohdentaa luokanopettajakoulutukseen vähintään nykylaajuudessaan ja ottaa huomioon kasvavat tarpeet opettajan pedagogisten opintojen suoritusmahdollisuuksissa.

Oulun yliopisto toteuttaa erillisrahoituksella vuosina 2004-2006 opettajankoulutuksen laajennusohjelmaa seuraavasti:

Hanke	2004 (1000 euroa)	2005	2006
Aineenopettajien lisäkoulutus (- englanti 10 - matematiikka, fysiikka, kemia 30)	200	330	300
Kielikylpyopettajien koulutus (16/vuosi)	100	100	100
Maahanmuuttajien suomenopettajien koulutus (40)	30	40	30
Opettajan pedagogisten opintojen laajentaminen (40/vuosi) Hanketta esitetään aloitettavaksi 2005.		200	200
Yhteensä	330	670	630